

ZAPISNIK

sa 4. sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, održane 9. marta 2017. godine

Sjednica je počela u 13.10 časova.

Sjednici je predsjedavao Adrijan Vuksanović, predsjednik Odbora. Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Marija Maja Čatović, Daliborka Pejović, Sanja Vlahović, Andrija Nikolić i Mihailo Anđušić.

Sjednici nije prisustvovala poslanica Maja Bakrač. Kao njena zamjena, sjednici je prisustvovao poslanik Nikola Rakočević.

Sjednici su prisustvovala sekretarka Odbora Marija Maraš i saradnici u Odboru: Sanja Bulatović, Marija Milošević, Aleksandra Leković i Luka Pejović.

Sjednica je bila otvorena za javnost.

* * * * *

Predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović konstatovao je da postoji kvorum za rad i punopravno odlučivanje, pa je utvrđen i usvojen sljedeći

DNEVNI RED:

- *usvajanje zapisnika sa 2. sjednice Odbora –*
- *usvajanje zapisnika sa 3. sjednice Odbora –*

1. Plan rada Odbora za evropske integracije za 2017. godinu;
2. Razno.

* * * * *

Predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović upoznao je članove Odbora sa dva nova saradnika u Sekretarijatu Odbora, Lukom Pejović i Aleksandrom Leković.

On je pozvao poslanike da se prije razmatranja prve tačke dnevnog reda izjasne o zapisnicima sa 2. i 3. sjednice Odbora. Zapisnici su usvojeni jednoglasno, bez primjedbi.

TAČKA 1

Plan rada Odbora za evropske integracije za 2017. godinu

Predsjednik Odbora Vuksanović je predstavio osnovnu strukturu dokumenta. Plan rada čine četiri cjeline: Praćenje procesa pregovora, Kontrolna uloga, Međunarodne aktivnosti i Promocija procesa evropskih integracija u crnogorskoj javnosti.

Vuksanović je kazao da je u dijelu koji se odnosi na kontrolnu ulogu i sjednice Odbora, Plan rad pripremljen uzevši u obzir dosadašnju dinamiku rada Odbora i Plan rada Vlade za ovu godinu. Konstatovao je da bi primarni cilj u radu Odbora trebao biti nadgledanje toka pregovora

o pristupanju EU i svih aktivnosti vezanih za proces evropskih integracija. Saopštio je da će, prema Planu, ove godine na dnevnom redu biti:

- četiri kvartalna i tri polugodišnja izvještaja Ministarstva evropskih poslova o aktivnostima u procesu evropskih integracija; s obzirom na to da je sadržaj kvartalnih i polugodišnjih izvještaja vrlo sličan, kazao je da bi bilo dobro da se razmotri njihova struktura i moguće promjene u tom pogledu;
- Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017-2018 i pet kvartalnih izvještaja o ispunjavanju obaveza iz Programa pristupanja;
- Informacije o programima podrške Evropske unije za 2016. i 2017. godinu;
- Izvještaj o realizaciji akcionog plana za 2016. godinu i predstavljanje novog akcionog plana za 2017. godinu za realizaciju Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU (tzv. Komunikacione strategije);
- Izvještaj o radu Ministarstva evropskih poslova za 2016. godinu;
- Odbor će nastaviti praksu razmatranja realizacije preporuka koje se usvajaju na sastancima Parlamentarnog odbora EU i Crne Gore u okviru Procesa stabilizacije i pridruživanja (POSP-a), čemu će biti posvećene dvije sjednice; obično se održavaju dva sastanka godišnje, a Odbor u susret ovim sastancima organizuje sjednice na kojima se sa predstavnicima nadležnih ministarstava i državnih institucija razgovara o stepenu realizacije preporuka sa prethodnog sastanka ovog zajedničkog parlamentarnog odbora;
- U zakonodavnom dijelu, krajem godine Odbor će razmotriti predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu, u dijelu koji se odnosi na Ministarstvo evropskih poslova. Osim toga, predsjednik Odbora Vuksanović je istakao da će Odbor blagovremeno razmatrati nacрте pregovaračkih pozicija za preostala neotvorena pregovaračka poglavlja – ovo će biti direktno vezano za dinamiku rada Vlade i Ministarstva evropskih poslova u vezi sa pregovaračkim procesom. Potvrdio je da su preostala samo tri poglavlja za koja Odbor još uvijek nije razmotrio nacрте pregovaračkih pozicija, i to poglavlja 8 – Konkurencija, 17 – Ekonomska i monetarna unija i 27 – Životna sredina.

Pored toga, Odbor će nastaviti praksu razmatranja izvještaja o napretku u pregovorima u određenim pregovaračkim poglavljima. Izvještaje Odboru dostavlja Ministarstvo evropskih poslova, i to svake godine za nekoliko različitih poglavlja. Izvještaji će se razmatrati kroz konsultativna saslušanja glavnog pregovarača, članova pregovaračkog tima i šefova radnih grupa.

Kazao je da će Vlada takođe na polugodišnjoj osnovi izvještavati o realizaciji akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 i 24, pa je Planom rada Odbora predloženo da Odbor na posebnim sjednicama razmatra i ove izvještaje. Ove godine treba da bude razmotreno šest takvih izvještaja.

Predsjednik Odbora Vuksanović istakao je da je kao jedna od novina predloženo da se na polugodišnjoj osnovi organizuju tematske sjednice sa glavnim pregovaračem i članovima Pregovaračke grupe, na kojima bi bio razmotren napredak u svim pregovaračkim poglavljima. Ove sjednice bi bile dobra prilika da se razgovara o stanju u pojedinim poglavljima, ispunjavanju mjerila, otvaranju i zatvaranju pregovora i sveukupnim stanjem u procesu pristupanja EU. Ali, time bi Odbor vršio i jednu od nadležnosti utvrđenih Poslovnikom i Rezolucijom o procesu evropskih integracija – da razmatra i ocjenjuje djelovanje pregovaračkog tima.

U okviru međunarodnih aktivnosti, Vuksanović je kazao da Odbor očekuju četiri sastanka COSAC-a u okviru predsjedavanja Malte i Estonije i dva sastanka COSAP-a (prvim sastankom

bi trebalo da predsjedava Makedonija, dok će organizacija drugog sastanka biti u nadležnosti Skupštine Crne Gore).

U vezi saradnje sa zemljama iz okruženja, Vuksanović je informisao članove Odbora da je tokom februara održao sastanke sa ambasadorima Italije i Hrvatske u Crnoj Gori. Jedan od predloga kolega iz Italije je bio da se potpiše jedna vrsta Protokola o saradnji u oblasti evropskih integracija, koji bi se odnosio na Odbore nadležne za EU poslove. To bi podrazumijevalo i uzajamne posjete Odbora i razgovor o temama aktuelnim u okviru COSAC-a. On je takođe kazao da interesovanje za sličnu vrstu saradnje postoji i od strane hrvatskih kolega.

U skladu sa tim, planom međunarodnih aktivnosti predloženo je nekoliko posjeta Odbora kolegama iz parlamenata EU:

- krajem marta planirana je studijska posjeta članova Odbora Evropskom parlamentu;
- za drugi kvartal predložena je posjeta Odbora italijanskom Senatu, nakon čega bi uslijedila uzvratna posjeta italijanskih kolega;
- u aprilu se može očekivati posjeta kolega iz Hrvatskog sabora, a onda u trećem kvartalu može biti organizovana uzvratna posjeta Odbora Zagrebu;
- kako Savjetom EU u prvoj polovini naredne godine predsjedava Bugarska, Planom rada se predlaže i posjeta Odbora bugarskom Parlamentu, u kontekstu njihovog budućeg predsjedavanja i pozicije u vezi sa politikom proširenja.

Što se tiče promocije procesa evropskih integracija u crnogorskoj javnosti, predsjednik Odbora Vuksanović je istakao da će i tokom 2017. godine Odbor biti posvećen organizovanju javnih tribina o sadržaju pregovaračkih poglavlja, neposredno pred sjednice na kojima će se razmatrati sami nacrti pregovaračkih pozicija za data poglavlja, što će zavisi od dinamike rada Vlade i Ministarstva evropskih poslova.

Kazao je da će se takođe nastaviti sa organizovanjem tribina sa srednjoškolcima, na kojima će se razgovarati o procesu integracija i ulozi mladih u njemu; uporedo sa tribinama će se organizovati i sastanci sa predstavnicima lokalnih samouprava, na kojima će se raspravljati o najvažnijim temama i aspektima procesa evropskih integracija i izazovima i stepenu korišćenja IPA sredstava. Potvrdio je da je planirano da se u ovoj godini realizuju makar tri ovakve tribine i sastanka – u Tivtu, Rožajama i Nikšiću, i dodao da do sada Odbor nije posjetio ni Budvu, Plav, Kolašin i Mojkovac, dok je ostale gradove Odbor posjetio u prethodnom sazivu. Kazao je da se, ukoliko za to postoji interesovanje članova Odbora, može proširiti lista gradova u kojima će se organizovati ovakve aktivnosti Odbora.

Po dogovoru sa jedne od prethodnih sjednica Odbora, predsjednik Vuksanović je saopštio da je Planom rada predložena i organizacija tematskih sastanaka sa predstavnicima sektora privrede (malih i srednjih preduzeća, Privredne komore, i sl), u vidu okruglih stolova, tematskih sastanaka i slično. Ovi događaji bi za temu imali neke od za njih važnih aspekata procesa integracija, kao što su npr. konkurencija i javne nabavke. U saradnji sa Ministarstvom evropskih poslova, istakao je da bi bilo poželjno da se Odbor uključi i u organizaciju događaja povodom obilježavanja Dana Evrope.

Pozvao je kolege da daju komentare i sugestije o Planu rada Odbora u cjelini.

Poslanica Daliborka Pejović je konstatovala da su teme vrlo inspirativne i važne sa aspekta procesa evropskih integracija. Što se tiče Plana rada i opštih smjernica, kazala je da bi bilo dobro posvetiti pažnju poslovnom sektoru i privredi, što je već bila sugestija članova Odbora, jer su tri najkomplikovanija poglavlja za pregovore i dalje ostala sporna - konkurencija i

monetarna unija, odnosno fiskalni sistem u svijetlu evropskih integracija, koji će biti jako problematični, ali ne sa aspekta dinamike i kvaliteta pregovaranja, već u smislu posledica koje će imati na crnogorsku privredu. Poslanica Pejović je posebno ukazala na pitanje državne pomoći, koje je bilo u fokusu pažnje Evropske komisije. Pejović je istakla da, što se tiče oblasti životne sredine, treba imati u vidu da li su neki od uslova koje je potrebno ispuniti za otvaranje poglavlja uslovno rečeno političke ili zbilja tehničke prirode. Istakla je da, pored glavnog pregovarača, sjednicama Odbora posvećenim ovoj temi treba da prisustvuju i drugi ovlašćeni predstavnici Vlade, odnosno državne institucije koja je nadležna za specifična pitanja, kao i predstavnici lokalne samouprave.

Što se tiče promotivnih aktivnosti Odbora, poslanica Pejović je stala da je realizacija ovih aktivnosti u samo tri grada jako malo sa aspekta interesa i potreba Odbora i da je potrebno proširiti listu gradova i na one u kojima se realizuje najviše projekata u oblastima od posebne važnosti za proces evropskih integracija.

Poslanica Marija Maja Čatović je istakla da je u većini gradova Odbor već organizovao javne tribine i sastanke sa predstavnicima lokalnih samouprava, ali je kazala da bi možda trebalo ponovo posjetiti ove gradove radi dobijanja novih informacija o rezultatima koje su gradovi postigli i problemima sa kojima se suočavaju.

Na inicijativu poslanice Čatović, članovi Odbora su se posebno interesovali za dinamiku imenovanja nove delegacije Skupštine Crne Gore u POSP-u i zaključili da je potrebno što prije odrediti crnogorske članove POSP-a, kako bi se oni na kvalitetan i efikasan način i na vrijeme pripremili za sljedeći sastanak ovog parlamentarnog odbora. Stoga je dogovoreno da se zaključak Odbora u vezi sa ovim pitanjem uputi Kolegijumu predsjednika Skupštine.

Poslanica Sanja Vlahović je izrazila zadovoljstvo predlogom Plana rada, ali je predložila da se, u cilju efikasnijeg rada Odbora, pripremi detaljniji "interni plan", kojim bi se precizno definisale aktivnosti i tematski fokus rada Odbora po kvartalima i mjesecima. Takođe, Vlahović je stala da bi javne tribine trebalo organizovati ne samo za srednjoškolce, već i za studente.

Poslanik Mihailo Anđušić je stavio akcenat na važnost bolje medijske informisanosti o radu Odbora. Po njegovom mišljenju, pogotovo je potrebno poraditi na vizibilnosti i promociji sastanaka i susreta koje Odbor organizuje i u kojima učestvuje.

Poslanik Andrija Nikolić je predložio da se organizuje susret sa ambasadorima država članica EU, jer je to dobra prilika za razmjenu iskustava, sticanje nekih novih kontakata za dalju saradnju Odbora, kao i za samu promociju Odbora u procesu evropskih integracija.

Nakon razmotrenih stavova članova Odbora, predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović stavio je na glasanje Plan rada Odbora za evropske integracije za 2017. godinu. Plan rada je jednoglasno usvojen, glasovima "ZA" sedam poslanika: Adrijana Vuksanovića, Marije Maje Čatović, Daliborke Pejović, Sanje Vlahović, Andrije Nikolića, Mihaila Anđušića i Nikole Rakočevića.

TAČKA 2

Razno

U okviru ove tačke dnevnog reda, predsjednik Odbora je prisutne informisao o kontaktima koji su u toku februara ostvareni sa diplomatskim predstavnicima u Crnoj Gori. Kazao je da se početkom februara susreo sa šefom Delegacije EU u Crnoj Gori, Aivom Oravom. Sastanak je bio prilika za razgovor o napretku Crne Gore u procesu pristupanja i ulozi Skupštine i Odbora

u ovom procesu. Kazao je da je Odbor dobio potvrdu za nastavak konstruktivne saradnje sa predstavnicima Delegacije EU.

Takođe, Vuksanović je informisao članove Odbora da se sa kolegicom Vlahović susreo sa ambasadorom Republike Italije u Crnoj Gori, i da je na sastanku, između ostalog, razgovarano o saradnji Odbora za evropske integracije sa Odborom za poslove EU italijanskog Senata i iznijet predlog za potpisivanje Protokola o saradnji između Odbora dva parlamenta, i to 27. marta, tokom posjete italijanskih senatora Crnoj Gori povodom obilježavanja 60 godina od potpisivanja Rimskih ugovora. Nacrt protokola je pripremljen u saradnji sa italijanskom ambasadam u Crnoj Gori. Vuksanović je upitao za sugestije na nacrt protokola i za mišljenje članova Odbora o tome da se od Kolegijuma predsjednika Skupštine zatraži odobrenje za potpisivanje ovog protokola, što su članovi Odbora jednoglasno podržali. Članovima Odbora je ostavljen rok u kojem mogu elektronski dostaviti svoje dodatne komentare na tekst protokola, nakon čega će on biti zvanično upućen Kolegijumu predsjednika.

Predsjednik Vuksanović je kolegama prenio utiske i sa sastanka sa hrvatskim ambasadorom u Crnoj Gori, na kojem je razgovarano o saradnji sa Odborom za EU poslove Hrvatskog sabora. Osim toga, organizovan je i sastanak sa otpravnikom poslova u ambasadi Republike Češke, koji je najavio moguću posjetu Odbora gornjeg i donjeg doma češkog Parlamenta našoj Skupštini i Odboru, najvjerovatnije na jesen.

Predsjednik Odbora je kazao da se druga važna tema koju Odbor mora razmotriti tiče predloga koji se odnose na unapređenje rada Odbora i kvaliteta praćenja procesa pristupanja EU.

Prvi predlog se odnosi na način praćenja realizacije Programa pristupanja Crne Gore EU (PPCG). Objašnjeno je da PPCG definiše obaveze za usklađivanje zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom EU. Međutim, ovaj dokument je vezan za rad Vlade, a ne Skupštine, i definiše planirane obaveze kao realizovane onda kada se predlozi akata usvoje na Vladi; sa druge strane, ne prati se sistematski koji od tih akata jesu ili nijesu usvojeni u Skupštini. Po ovom pitanju, konkretan predlog je da Odbor na kvartalnoj osnovi, kao i Vlada, prati realizaciju obaveza iz PPCG-a, tj. da priprema informaciju o statusu akata čija je realizacija planirana PPCG-om sa aspekta njihovog razmatranja i usvajanja u Skupštini. Ova informacija bi se pripremala na osnovu samog PPCG-a, kvartalnih izvještaja o realizaciji PPCG-a i izvještaja matičnih odbora, i dostavljala bi se Kolegijumu predsjednika, koji bi je koristio u planiranju daljeg rada Skupštine. Dalje je kazao da bi se na ovaj način mogla ukazati pažnja na važna akta sa aspekta procesa evropskih integracija, kao i na eventualne probleme koji postoje u usvajanju akata, a poboljšao bi se i kvalitet diskusije sa Ministarstvom evropskih poslova prilikom razmatranja izvještaja o realizaciji PPCG-a.

Predsjednik Vuksanović je upitao članove Odbora o njihovom stavu u vezi sa ovom inicijativom i kazao da bi se konkretan predlog mogao dostaviti Kolegijumu na razmatranje, kako bi pronašli za sve prihvatljivi mehanizam i Odbor sa ovom praksom započeo već od aprila mjeseca.

Na pitanje poslanice Pejović o tome da li bi ova dodatna aktivnost Odbora zahtijevala izmjene i dopune Poslovnika o radu Skupštine u dijelu koji se odnosi na nadležnosti Odbora, sekretarka Odbora Marija Maraš je kazala da bi prethodno navedeno predstavljalo dodatnu vrijednost za samu Skupštinu za planiranje njenog zakonodavnog rada, u smislu da bi se pratila realizacija zakonodavnih i strateških obaveza države u procesu evropskih integracija (ono što je planirano PPCG-om) sa aspekta procedure usvajanja u Skupštini; Odbor bi pratio ne samo šta je od dokumenata usvojeno na Vladi, već i njihov dalji zakonodavni tok, šta je usvojeno u Skupštini, kao i da li postoje i koji su problemi prilikom usvajanja, a ukazivalo bi se i na prioritete akte sa aspekta usklađivanja sa zakonodavstvom EU i poboljšala dinamika na relaciji Vlada – Skupština u ovom procesu. Maraš je dodala da bi Sekretarijat Odbora, prije svega, prikupljao informacije o radu skupštinskih odbora i upoređivao ih sa samim PPCG-om i kvartalnim

izvještajima o njihovoj realizaciji. Ona je mišljenja da se u ovom slučaju može nekom internom procedurom regulisati ova aktivnost Odbora, a da pri tom nije potrebno mijenjati, tj. proširivati nadležnosti Odbora predviđene Poslovnikom Skupštine. Poslanica Pejović je podržala predloženu inicijativu, pod uslovom da se time neće mijenjati Poslovnik o radu Skupštine.

Drugi predlog za koji je potreban zajednički stav Odbora je eventualna izmjena Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracije Crne Gore u EU. Kako je rekao Vuksanović, ovaj dokument je donijet 2013. godine i pojedine odredbe koje se odnose na ulogu Odbora i saradnju sa Vladom u procesu evropskih integracija su zastarjele – neke se čak odnose na obaveze Vlade u 2014. godini, kazao je. Stoga bi Rezoluciju trebalo u jednom dijelu izmijeniti i prilagoditi trenutnom stanju u procesu pristupanja, zaključio je.

Predsjednik Odbora je kazao da se neke od izmjena koje se predlažu vezano za tekst Rezolucije odnose na dopunu informacija u dijelu koji se odnosi na izvještaje i informacije koje Odbor razmatra, kao i na praćenje usklađenosti zakonodavstva, praćenje zaključaka sa sastanaka POSP-a i praćenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Zamolio je članove Odbora da detaljno razmotre i Rezoluciju i predlog o njenim izmjenama, pa da se u narednom periodu postigne dogovor o sljedećim koracima po ovom pitanju.

Predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović se zahvalio prisutnima na konstruktivnim predlozima i zaključio četvrtu sjednicu Odbora.

Sjednica je zaključena u 14,40 časova.

SEKRETARKA ODBORA

Marija Maraš s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA

Adrijan Vuksanović s.r.